

## **Správa o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami určenými na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov**

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť vytváranie finančných, materiálových a iných podmienok na plnenie úloh ochrany pred povodňami a na odstránenie ich následkov; zhodnotiť hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a dodržanie účelovosti vynaložených verejných prostriedkov.

### Predmetom kontroly bolo preveriť:

1. postavenie a pôsobnosť kontrolovaného subjektu územnej samosprávy,
2. plnenie povinností, vyplývajúcich pre kontrolovaný subjekt zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami,
3. čerpanie verejných prostriedkov na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov.

Kontrola bola vykonaná v obci Horné Saliby, Hlavná 295, 925 03 Horné Saliby (ďalej len „obec“) za kontrolované obdobie roku 2010 a súvisiace obdobia.

### Počas výkonu kontroly bolo zistené:

#### **1 Charakteristika postavenia a pôsobnosti kontrolovaného subjektu územnej samosprávy**

Obec je samostatný samosprávny územný celok Slovenskej republiky, ktorý samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Nachádza sa v Trnavskom samosprávnom kraji a leží na oboch stranách vodného toku Salibský Dudvák, ktorý pri obci Kráľov Brod ústí do vodného toku Čierna Voda. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov, ktorých bolo k decembru 2010 evidovaných 3 256.

#### **2 Plnenie povinností, vyplývajúcich pre kontrolovaný subjekt zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami**

Na úseku ochrany pred povodňami obec vo svojom územnom obvode vykonáva prenesený výkon štátnej správy. Plnenie úloh, organizovanie, riadenie a vykonávanie záchranných prác v čase nebezpečenstva povodne, prípadne iných živelných pohrôm a havárií je podľa organizačného poriadku úlohou starostu.

Obec nevyužila možnosť uzatvoriť zmluvu o nájme, resp. výpožičke drobného vodného toku so správcom drobného vodného toku a taktiež nevyužila možnosť určiť rozsah inundačného územia v zmysle zákona o vodách. O spoluprácu pri predbežnom hodnotení povodňového rizika a pri navrhovaní preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami vo svojom katastrálnom území obec nebola správcom požiadaná.

Obec v roku 2010 vypracovala povodňový plán záchranných prác v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami. Povodňový plán záchranných prác však obec nepredložila na schválenie obvodnému úradu (ďalej len „OÚ“), čím nepostupovala v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“), ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania. Počas výkonu kontroly obec zaslala na schválenie OÚ povodňový plán záchranných prác vypracovaný v roku 2011, ktorý bol schválený v júni 2011.

V súvislosti so zabezpečením plnenia úloh na úseku ochrany pred povodňami bola starostom obce zriadená povodňová komisia obce (ďalej len „PKO“), ktorej úlohy, postavenie a zloženie určoval štatút povodňovej komisie obce. PKO bola podriadená Obvodnej povodňovej komisii v Galante.

V kontrolovanom období bola obec postihnutá povodňou, ktorú nespôsobilo vyliatie vodného toku, nachádzajúceho sa na území obce, ale bola zapríčinená zvýšením hladiny spodných vôd v intraviláne a extraviláne obce z dôvodu meteorologických zmien. PKO v tomto období zasadala štyrikrát, o čom boli spísané zápisnice. Starosta obce vyhlásil jednotlivé stupne povodňovej aktivity počas povodňovej situácie v mesiacoch apríl až jún 2010.

Počas III. stupňa povodňovej aktivity bolo OÚ predložených 33 priebežných správ o povodňovej situácii. Správy hodnotili a opisovali aktuálnu situáciu a vykonané opatrenia, problémy a nedostatky počas povodne.

V júli 2010 PKO vypracovala a schválila súhrnnú správu o následkoch povodní a vyčíslenie predpokladaných škôd v obci, ktorá nebola na Obvodný úrad životného prostredia (ďalej len „OÚŽP“) v Galante predložená do 20 pracovných dní od času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity, čím obec nepostupovala v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami. Prílohu súhrnnej správy tvorili tabuľky, v ktorých obec vyhodnotila výdavky na povodňové zabezpečovacie a záchranné práce. Obec nedodrжала termín predloženia vyhodnotených výdavkov na OÚŽP do 15 pracovných dní od odvolania II. stupňa povodňovej aktivity, čím nepostupovala v súlade s vyhláškou MŽP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhodnocovaní výdavkov na povodňové zabezpečovacie práce, povodňové záchranné práce a povodňových škôd.

Na vykonávanie záchranných prác počas povodní má obec v rámci svojich možností zabezpečené pracovné sily z radov svojich zamestnancov, hasičského zboru a z radov zamestnancov dvoch právnických osôb podnikajúcich na území obce. Materiálne a technické zabezpečenie na výkon povodňových záchranných prác má obec zabezpečené vecnými prostriedkami na ochranu pred povodňami, ktorých súpis vyhotovila, eviduje ich a zabezpečuje ich riadne uskladnenie a udržiavanie. Zoznam osôb, materiálneho a technického vybavenia, ktoré je zabezpečené obcou a obecným hasičským zborom je prílohou povodňového plánu záchranných prác.

### **3 Čerpanie verejných prostriedkov na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov**

Verejné prostriedky na odstránenie následkov po povodniach obec v kontrolovanom období čerpala vo výške 63 149,89 EUR, z toho na zabezpečovacie a záchranné práce vo výške 18 149,89 EUR a na úhradu 30 % škôd na majetku obcí vo výške 45 000,00 EUR. Finančné prostriedky boli poskytnuté na účet obce Krajským úradom životného prostredia Trnava (ďalej len „KÚŽP“) v decembri 2010. Zúčtovanie finančných prostriedkov so štátnym rozpočtom bolo zaslané vo februári KÚŽP v súlade s pokynom Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) na zúčtovanie finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2010 pre ústredné orgány štátnej správy,

príspevkové a rozpočtové organizácie, podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a ďalšie subjekty, ktorým boli poskytnuté prostriedky zo štátneho rozpočtu.

Kontrolou prvotných dokladov bolo zistené, že obec zúčtovala ako oprávnené výdavky aj finančné prostriedky vynaložené v čase trvania I. stupňa povodňovej aktivity a to vo výške 1 697,45 EUR, čím nepostupovala v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami z roku 2010. Ďalej obec vyšším čerpaním verejných prostriedkov porušila finančnú disciplínu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, pretože verejné prostriedky použila nad rámec oprávnenia.

Počas výkonu kontroly obec odviedla finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny (vo výške 1 697,45 EUR) na účet KÚŽP, čím bol protiprávny stav do dňa ukončenia kontroly odstránený a v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa správne konanie nezačalo.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že obec priradila výdavkom, ktoré boli uhradené z finančných prostriedkov štátneho rozpočtu nesprávny kód zdroja, čím nepostupoval v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a s opatrením MFSR, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

V obci bolo počas povodne poškodených 973 domov. Vzniknuté škody nahlásené fyzickými osobami boli vo výške 501 800,00 EUR a škody nahlásené obcou na miestnych komunikáciách boli vo výške 150 000,00 EUR. Škody boli overené PKO. Finančné prostriedky vo výške 30 % z vyčíslenej škody na miestnych komunikáciách, t.j. 45 000,00 EUR boli obci poskytnuté na základe uznesenia vlády č. 834, prostredníctvom KÚŽP. Kontrolou predložených dokladov použitia finančných prostriedkov na krytie 30 % škôd na majetku obce neboli zistené žiadne nedostatky.

Okrem finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu boli obci poskytnuté dve finančné výpomoci na povodňové úpravy. Jedna finančná výpomoc bola poskytnutá zmluvou o poskytnutí peňažného daru z decembra 2010 na povodňové úpravy vo výške 1 000,00 EUR. Zmluvou sa obec zaviazala využiť dar výlučne na účel čiastočnej úhrady faktúry za práce vykonané na rekonštrukcii komunikácií v obci. Finančné prostriedky druhej finančnej výpomoci vo výške 2 884,97 EUR boli použité na čiastočnú úhradu faktúry za práce vykonané na hydroizolácii strechy na objekte materskej školy v obci. Práce boli vykonané na základe zmluvy o dielo z júna 2010 na celkovú sumu diela vo výške 6 383,85 EUR. Účel poskytnutých finančných prostriedkov bol dodržaný.

Na prenesený výkon štátnej správy starostlivosti o životné prostredie bola obci poskytnutá dotácia vo výške 369,50 EUR. Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.

## Zhrnutie

Kontrolou plnenia povinností, vyplývajúcich pre obec zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami bolo zistené, že obec:

- povodňový plán záchranných prác vypracovaný v roku 2010 nezaslala na schválenie OÚ v súlade s vyhláškou MŽP SR,
- nedodržala termín predloženia súhrnej správy o následkoch povodní a vyčíslenie predpokladaných škôd v zmysle zákona o ochrane pred povodňami,
- tabuľku s vyhodnotenými výdavkami nedoručila OÚŽP v stanovenom termíne v zmysle vyhlášky MŽP SR.

Kontrolou čerpania verejných prostriedkov na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov bolo zistené, že obec:

- zúčtovala ako oprávnené výdavky na zabezpečovacie a záchranné práce aj finančné prostriedky vynaložené v čase vyhlásenia I. stupňa povodňovej aktivity, čo nebolo v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami,
- zároveň porušila finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, pretože obec čerpala verejné prostriedky nad rámec oprávnenia; obec počas kontroly odvieďla finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny na účet KÚŽP, čím bol protiprávny stav do dňa skončenia kontroly odstránený a v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa správne konanie nezačne,
- nepriradila výdavkom správny kód zdroja v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a opatrením MFSR.

Na odstránenie zistených nedostatkov bolo prijatých šesť opatrení, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.